

Temat: Księstwo Warszawskie.

Notatka:

1. 7 VII 1807 r. na mocy pokoju w Tylży zostało utworzone przez cesarza Francuzów Napoleona I i cara Rosji Aleksandra I **Księstwo Warszawskie**.
2. W skład Księstwa Warszawskiego weszły ziemie II i III zaboru pruskiego bez Gdańska (ustanowiony Wolnym Miastem z załogą francuską) i obwodu białostockiego (przekazany Rosji).
3. Obszar państwa wynosił 104 tys. km², ludność 2,6 mln.
4. 22 VII 1807 r. Napoleon I nadał Księstwu Warszawskiemu **Konstytucję**. Księstwo było monarchią konstytucyjną, dziedziczną w ramach dynastii saskiej (Wettinów).
5. Księstwo pozostawało w unii personalnej z Saksonią, na tron powołano króla saskiego Fryderyka Augusta jako księcia warszawskiego.
6. Administracyjnie kraj podzielono na departamenty.
7. Trudna sytuacja gospodarcza Księstwa- sumy bajońskie
8. Księstwo Warszawskie mimo posiadania własnego sejmu, rządu i armii nie posiadało suwerenności, będąc zależnym od Cesarstwa Francuskiego.
9. 21 XII 1807 r. **Dekret grudniowy** – gwarantował chłopom wolność osobistą tzn. chłop mógł dowolnie przemieszczać się po terenie państwa, jednak był zobowiązany do pozostawienia swemu panu tzw. załogi, czyli inwentarza żywego, budynków i narzędzi, a także zasiewów. W Księstwie Warszawskim mawiano żartobliwie, że dekret „*zdejmował chłopu kajdany z nóg razem z butami*”. Dekret był niekorzystny dla chłopów, gdyż pozwalał dziedzicowi na usunięcie chłopów z ziemi.
10. 1809 r. atak Austrii na Księstwo, zwycięstwo armii Księstwa Warszawskiego pod dowództwem księcia Józefa Poniatowskiego pod Raszynem. Powiększenie Księstwa Warszawskiego o ziemie zaboru austriackiego. Przyłączono tzw. Zachodnią Galicję z Krakowem, okręg zamojski oraz Wieliczkę. Obszar Księstwa Warszawskiego powiększył się do 150 tys. km² a ludność do 4,3 mln.
11. 1812 r. udział wojsk Księstwa w kampanii rosyjskiej Napoleona. Klęska Napoleona.
12. 1815 r. formalna likwidacja Księstwa Warszawskiego na mocy decyzji kongresu wiedeńskiego.

Temat: Kongres wiedeński.

Notatka:

1. Kongres wiedeński był nieformalnym zjazdem monarchów i dyplomatów 16 państw europejskich, którzy obradowali nad zmianami ustrojowymi oraz terytorialnymi w Europie ponapoleońskiej. Kongresowi towarzyszyły liczne bale, polowania, przyjęcia i wydarzenia kulturalne, w których uczestniczyła elita europejska, stąd określenie „**rozańczony kongres**”. Do poważnych rozmów dochodziło przy stołach czy w zaciszu salonów.
2. Kongres obradował z przerwami od września 1814 r. do czerwca 1815 r. w stolicy Austrii.
3. Celem kongresu wiedeńskiego było przywrócenie w Europie równowagi politycznej oraz ładu społecznego sprzed epoki napoleońskiej, opartego na absolutyzmie i feudalizmie.
4. W kongresie uczestniczyli przedstawiciele państw koalicji antynapoleońskiej:
  - Rosja – car Aleksander I i księżę Adam Jerzy Czartoryski,
  - Wielka Brytania - księżę Arthur Wellington, Robert Stewart,
  - Austria - cesarz Franciszek I i księżę Klemens Metternich,
  - Prusy- król Fryderyk Wilhelm III, Fryderyk Humboldt,
  - Burbońska Francja - księżę biskup Charles Maurice de Talleyrand.
5. Kongres obradował w oparciu o trzy zasady:
  - Legitymizmu – władza monarsza pochodzi od Boga, jest nienaruszalna i niezbywalna,
  - Restauracji- zakładająca przywrócenie dawnego ustroju społecznego oraz przywrócenie na tron obalonych przez Napoleona dynastii,
  - Równowagi politycznej- konieczność utrzymania zbliżonej pozycji politycznej i militarnej najważniejszych państw europejskich, tak aby żadne z nich nie osiągnęło przewagi.
6. Postanowienia kongresu:
  - Utworzono Związek Niemiecki pod przewodnictwem Austrii.
  - Połączono protestancką Holandię z katolicką Belgią w Królestwo Niderlandów.
  - Utworzono Królestwo Polskie w unii personalnej z Rosją.
  - Utworzono Wielkie Księstwo Poznańskie pod panowaniem Prus.
  - Utworzono Rzeczpospolitą Krakowską (Wolne Miasto Kraków) pod kontrolą Rosji, Prus i Austrii.
  - Ogłoszono wieczystą niepodległość i neutralność Szwajcarii.
  - Szwecja uzyskała Norwegię.
  - Austria otrzymała Dalmację, Lombardię, Wenecję, Tyrol, okręg tarnopolski, Wieliczkę.
  - Przywrócono Państwo Kościelne.
  - Rosja otrzymała Finlandię i Besarabię.
  - Wielka Brytania uzyskała tereny Południowej Afryki, Cejlon, Korfu, Malte
  - Prusy otrzymały Nadrenię, Westfalię, północną Saksonię, Rugię, Pomorze Szwedzkie.
  - Francja wróciła do granic z 1789 r., zobowiązana do zapłacenia 700 mln franków w złocie, restauracja Burbonów.
  - Bawaria otrzymała Palatynat Reński.
  - Utrzymano rozbięcie polityczne Włoch
  - Ustalono protokół dyplomatyczny.
  - Zakazano handlu niewolnikami.
  - Po zakończeniu obrad z inicjatywy Aleksandra I podpisano Święte Przymierze między Rosją, Prusami i Austrią.

Temat: Królestwo Polskie do 1831 r.

Notatka:

1. Królestwo Polskie (Królestwo Kongresowe) utworzono na mocy kongresu wiedeńskiego z terenów Księstwa Warszawskiego okrojonych z Poznańskiego, Bydgoskiego i Krakowa.
2. 20 VI 1815 r. proklamowanie w Warszawie Królestwa Polskiego.
3. Obszar państwa wynosił około 130 tys. km², ludność początkowo 3,3 mln.
4. 27 XI 1815 r. car Aleksander I nadał Królestwu Konstytucję.
5. Królestwo Polskie było monarchią konstytucyjną połączoną z Rosją unią personalną, z carem jako królem.
6. Królestwo posiadało szeroką autonomię wewnętrzną - namiestnika, sejm, rząd, administrację, armię, oświatę; językiem urzędowym był język polski, urzędy zastrzeżone były dla Polaków.
7. Administracyjnie kraj podzielony był na województwa.
8. Pierwszym namiestnikiem został gen. J. Zajączek ale decydujący głos posiadał brat cara wielki książę Konstanty.
9. Królestwo nie miało możliwości prowadzenia samodzielnej polityki zagranicznej.
10. 1816 r. – założenie Królewskiego Uniwersytetu Warszawskiego z inicjatywy S. Staszica i S. K. Potockiego.
11. 1817 -23 powstanie i działalność w Wilnie Towarzystwa Filomatów i Zgromadzenie Filaretów (z inicjatywy profesora J. Lelewela)- organizacji samokształceniowej młodzieży wileńskiej.
12. 1819- 22 powstanie Wolnomularstwa Narodowego, założonego przez mjr. W. Łukasińskiego i przekształcone w 1821 r. w tajną organizację – Towarzystwo Patriotyczne- której celem była walka o niepodległość narodu polskiego.
13. 1828 r. początek sprzysiężenia patriotycznego Piotra Wysockiego w warszawskiej Szkole Podchorążych.
14. Gospodarka Królestwa oparta była głównie na rolnictwie – gospodarka folwarczno-pańszczyźniana.
15. Minister skarbu F. K. Drucki – Lubecki rozwijał przemysł prowadząc politykę protekcjonizmu i interwencjonizmu - w szczególności ciężki (górnictwo i hutnictwo) oraz maszynowy i włókienniczy.
16. Dla wspierania polskiej gospodarki Lubecki w 1825 r. utworzył Towarzystwo Kredytowe Ziemskie a w 1828 r. Bank Polski.
17. Rozwój Królestwa przerwało powstanie listopadowe.

